

Ik zal je bewaren

Tekst:
Jeska Verstegen

Querido, 2020 – ISBN 9789045124421

Thea Beckmanprijs www.archeon.nl

Film Willem de Kooning Academie www.youtube.com

Leeftijd
vanaf ca. 10 jaar
Lesdoelen
leesbeleving
oorlog
geheimen
beeldend
Tijdsperiode
Tweede
Wereldoorlog
en jaren daarna

Verhaal in het kort

De elfjarige Jesje tekent graag, struint graag rond in de natuur, is dromerig en vertelt haar gedachten graag tegen buurtkat Moos. Die zegt niks terug, maar dat is beter dan de starre zwijgzaamheid van haar moeder wanneer ze iets vraagt. En de vragen nemen toe wanneer bomma, haar oma, haar opeens Hesje noemt. Wie is die Hesje? En waarom wil haar moeder hier niets over kwijt? En wat heeft het met de Tweede Wereldoorlog te maken? Op school gaat het hierover maar de meester laat haar niet meeluisteren wanneer hij Oorlogswinter voorleest. Jesje zal zelf aan de slag moeten om de familiegeheimen te ontrafelen. En zo blijkt de Tweede Wereldoorlog ook in de jaren tachtig van de 20e eeuw nog door te werken in families.

1 Geheimen

KLEINE GROEPJES

- De moeder van Jesje wil niet over de oorlog praten. Ze heeft geheimen. Wanneer kreeg je in de gaten dat er iets aan de hand was met de moeder? Wijs aan in het boek in welk hoofdstuk je iets door begon te krijgen.
- De herinneringen aan de oorlog zijn te pijnlijk voor de moeder van Jesje. Wat vind je ervan dat ze er niet over praat? Begrijp je dat? Denk je dat het verstandig is, of juist niet? Vind je dat Jesje het recht heeft om te weten wat er met haar familie is gebeurd?

2 Gesprek

KLASSIKAAL

- Jesje leent het dagboek van Anne Frank van haar vriendin Lienke. Ze vindt het heel erg mooi en aangrijpend. Wat weten jullie al over Anne Frank? Als je nog niet veel over haar weet, zoek dan informatie op via www.annefrank.org.
- Houd je zelf ook een dagboek bij? Als je geen dagboek hebt kun je toch nadenken over waar je nu over zou kunnen schrijven. Waar zou je dagboek over gaan?
- Houd je van boeken die als een dagboek zijn geschreven? Kun je een paar titels noemen van 'dagboek-boeken'?

Lees eventueel in de klas *Buiten is het oorlog* van Janny van der Molen. Dat boek is een eenvoudigere versie van het originele dagboek van Anne Frank, met veel extra informatie over Anne, haar familie, en de tijd waarin zij leefde.

3 Het eiland

KLEINE GROEPJES

In het boek knutselen Jesje en Lienke samen een eiland. Het eiland noemen ze: Plamoob. Op dat eiland gebeuren geen vreselijke dingen, alleen maar leuke (p. 113). Leg de volgende materialen klaar: karton, scharen, lijm, klei, verschillende kleuren plakkaatverf.

- Blader door het boek en zoek op hoe ze hun eiland maken. Wat hebben ze ervoor nodig? Hoe beginnen ze? Maak aantekeningen.
- Verzamel daarna materiaal en ontwerp met elkaar jullie eigen eiland. Ziet het er net zo uit als het eiland van Jesje en Lienke? Of is jullie eiland anders? Gebeuren er op jullie eiland ook alleen maar leuke dingen, of gebeurt er ook wel eens iets ergs?

4 Beleving personages

KLASSIKAAL

Achter in het boek staat een link naar een filmpje waar de echte Hesje te zien is.

www.collections.ushmm.org

Houd de kinderen in de gaten tijdens het kijken, geef hen ook de gelegenheid om te reageren op het filmpje. Het kan best heftig zijn om een klein meisje te zien spelen, terwijl je als kijker weet dat ze kort daarna is vermoord door de nazi's.

De schrijfster Jeska Verstegen is een nichtje van de uitgever Emanuel Querido.

- Weet je wie hij was? Ook hij is omgekomen in kamp Sobibor. Je kunt meer over hem lezen op www.nl.wikipedia.org.

We vinden het belangrijk dat al die mensen die in de Tweede Wereldoorlog zijn vermoord worden herdacht. Dat doen we op 4 mei, bij de Dodenherdenking.

Bespreek:

- Doe je ook mee aan die herdenking? Thuis, of als klas?
- Er zijn veel monumenten in Nederland die ons herinneren aan wat er is gebeurd. Zo is er sinds een tijdje een namenmonument in Amsterdam. Welke familieleden van Hesje Jas-Querido kun je vinden op dat monument? Je kunt het monument bezoeken, of de namen opzoeken via www.namenwand.nl.

Colofon

© Stichting Lezen (2022)

Deze publicatie is mede mogelijk gemaakt door een bijdrage vanuit het leesbevorderingsprogramma de Bibliotheek op school (Stichting Lezen/Koninklijke Bibliotheek).

Auteur Marte Jongbloed

Vormgeving Judith Schoffelen & Erik olde Hanhof

www.lezen.nl